

TIL O'RGANISHDA PSIXOLOGIYANI AHAMIYATI

Qosimova Zarguloy Abinjon qizi

Andijon Davlat Universiteti, Chet tillari fakulteti

Ingliz tili va adabiyoti yo'nalishi 3-bosqich talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6660128>

Annotasiya: Ushbu maqolada Til o'rganishda psixologiyani ahamiyati muhokama qilinadi.

Kalitso'zlar: maktab, innovatsiya, pedagog-texnolog, metod, ta'lim, tarbiya, bilim, ko'nikma, kreativ, tasnif, innovatsiya, obyektiv.

Hozirgi vaqtda har bir inson uchun xorijiy tillarni bilish juda muhim hisoblanadi. Dunyo tobora globallashib borayotgan va ikki tilni bilish shunchaki qiziqish emas balki zamon talablari bo'lib bormoqda. Chet tillarini o'rganish boshqalar bilan qanday qilib muloqot qilish va ular bilan bog'lanishini o'rganishga qaratilgan hayotiy ko'nikma. Chet tillarini nima uchun o'rganishimiz kerak? Men hozir chet tillarini nega o'rganish kerakligi haqida yozaman.

Chet tillarini o'rganish bilimimizni o'stiradi. Siz necha yoshda bo'lishingizdan qat'iy nazar boshqa tilni o'rganish samarali afzalliklarini namoyish etdi. Ushbu tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki ikki tilli odamlarning miyasi faolroq, xotirasi yaxshi, ijodiy, muammolarni hal qiladigan va boshqalar. Ushbu afzalliklar nafaqat ko'proq tillarni o'rganish ni , balki hamma narsani o'rganishni osonlashtiradi. Vazifalarni tezda almashtirish qobiliyati, bugunbi band bo'lgan vazifali dunyoda ayniqsa muhimdir. Ikki tilli vazifalar bir tilli jamkasblariga qaraganda ancha tezroq almashinishi va bir vaqtning o'zida ko'plab muhim vazifalar ni bajarish mumkin.

Chet tilini o'rganganingizda sayohat arzonlashadi va osonlashadi. Albatta ko'p insonlar sayohat qilish ni xush ko'radi. Chet davlatlar ga borganingizda chet tilini bilish sizga juda katta foyda beradi. Oddiygina ovqatlanishga borganda o'zingiz istagan taomni bimalol tushuntira olasiz. Yo'l so'tashni ham o'zingiz atrofdagi mahalliy insonlardan so'rab, qiyinchiliklar siz eplay olasiz. Agar siz o'zingiz bilan gid oladigcan bo'lsangiz juda ham qimmatga tushardungiz.

Chet tilini o'rganish ish topish uchun dunyo ochadi. Hech kimga sir emaski chet tilini o'rganish ish bilan ta'minlash istiqbollari ni yaxshilashi mumkin. Har qachongidan ham ko'proq kompaniyalar dunyoning bir necha, ko'pincha o'nlsb mamlakatlarda ish olib bormoqdalar. Ammo ular hech bo'lmaganda bitta chet tilini tushunadigan odamlarni ishga yig'lamasdan buni qila olmaydilar. Hatto kichik mahalliy kompaniyalar da ham ikkinchi tilda gaplashish qobiliyati sizni boshqa ish oluvchilardan ajratib qo'yishi ehtimoli katta.

Chet tilini o'rgabayotganda yangi do'stlar orttirish imkonini ochadi. Yangi va qiziqarli odamlar bilan tanishish va umrbod do'stlikni rivojlantirish albatta intilishga arziydigan maqsadlari. Va boshqa tilni o'rganish bu jarayonni tezlashtirish ning ishonchli usuli hisoblanadi. Til bizning his tuyg'ularimizni, istaklarimizni ifoda etishimizga va atrofimizdagi boshqa odamlar bilan bog'lanishda yordam beradi va mazmunli munosabatlar ni shakllantiradi.

Chet tilini o'rganish sizni ko'proq ochiq fikrlashga undaydi. Chet tilni o'rganish va mutlaqo yangi madaniyat va dunyaqarahga singib ketish ochiq fikrlaydigan, tushunadigan, bag'rikeng shaxsga aylanishning eng ishonchli usuli va bu mutlaqo bebahodir. Dunyoni boshqa nuqtai nazardan ko'rish va siz va boshqalar qayerdan kelganingizni tushunish hayoliy, ko'zni ochadigan tajriba.

Chet tillarini o'rganish o'z tili va madaniyatini yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Chet tilini o'rganish aslida sizga teskari psixologiyani jalb qilishi va o'z ona tilingiz va madaniyatingizni yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Bu chet tilini o'rganish ning eng kutilmagan afzalliklaridan biridir. Siz nafaqat madaniy urf odatlar, balki birinchi tilingizning grammatikasi, siz boyligi va talaffuz uslublari terisida ham ancha xabardor bo'lasiz.

Pedagogikaning rivojlangan tajribalari hamda ta'limda erishilgan yutuqlarni amaliyotga olib kirish bugungi kunning muhim shartlaridan hisoblanadi. Hozirda o'qituvchi o'z faoliyati davomida foydalana olishi mumkin bo'lgan ulkan tajribalar bazasi shakllangan va u kundan-kunga yanada boyib bormoqda. Lekin shunga qaramasdan, o'qituvchilar va bo'lg'usi kasb egalari tomonidan ana shu tajribalarni o'zlashtirib olishlari birmuncha mushkullik bilan amalga oshmoqda. Pedagogning mavqeyi ilg'or tajribalarni vujudga keltirishda va ularni kasbdoshlari o'rtasida ommalashtirishda, ayniqsa, ahamiyatlidir. Ta'lim beruvchi yangi ilg'or pedagogik tajribani amaliyotga joriy etishda uning qimmatini hamda qay darajada samarali ekanligiga e'tibor berishi kerak. O'qituvchi amaliy faoliyatining innovatsiyaga yo'nalganligi nazariy pedagogik tadqiqotlar natijasida erishilgan yutuqlarni amaliyotga joriy etish imkoniyatini beradi. Aynan mana shunday tadqiqotlar natijalarini ommalashtirish uchun ularni keng jamoatchilikka tanishtirish talab etiladi. Bunday yangiliklarni soha mutaxassislari tomonidan tezkor maslahatlar berish, maxsus seminar hamda treninglar o'tkazish, konferensiyalarda chiqishlar qilish, bo'lg'usi pedagoglarga esa turkum ma'ruzalar havola etish orqali boshqa pedagogika vakillariga etkazish mumkin. Institut tomonidan belgilangan pedagogik amaliyotim davomida shuni kuzatdimki, maktabdagi o'quvchilar ingliztilini samarali o'rganishda bir qancha yangi usullarni qo'lash kerakligini tushundim. O'tkazilayotgan tajriba ma'lum biro'qituvchi uchun yangilik bo'lsa, boshqasi

uchun esa bu usul yangi bo'lmisligi mumkin. Qolaversa, bo'lajak pedagoglar uchun ayni bir usulning yangilik darajasi turlicha bo'lishi mumkin. Shularni e'tiborga olgan holda bo'lajak pedagoglar ham, ta'lim tizimida faoliyat olib borayotgan o'qituvchilar ham innovatsion ijodiy faoliyatga o'zlarining ehtiyojidan kelib chiqqan holda yondashishlari lozim bo'ladi. O'qituvchining ijodiy pedagogik faoliyati inson ongi, xulqini shakllantirishga, eng muhimi barkamol insonlar avlodini yaratishga bo'ysundirilgan vazifalarni ijobiy hal qilish jarayonidir. Har bir ingliz tilini o'rganuvchi, xoh mahalliy, xoh bo'lmagan, hech bo'lmaganda bitta klassik jingle bilan tanish. Ha, Q dan keyin qaysi harf kelishini eslatish uchun biz ABC larga murojaat qilamiz. Garchi o'rta qism (eliemenopee haqida biror narsa bormi?) biroz ko'proq miya quvvatini talab qilsa-da, qo'shiq ingliz tilida so'zlashuvchilarga ularning barcha alifbo ehtiyojlari uchun qulay mos yozuvlar nuqtasini taklif qiladi. Lug'at, grammatika va dialoglarni jozibali ohanglarga aylantirish yosh o'quvchilarga ingliz tilini o'rgatishning ajoyib usuli hisoblanadi. Agar siz umumiy materialni ko'rib chiqayotgan bo'lsangiz, u erda mos qo'shiq bor yoki yo'qligini bilish uchun YouTube-ga murojaat qilib ko'ring. Aks holda, Twinkle Twinkle Little Star kabi boshqa oson qo'shiqning ohangidan foydalanib, musiqiy durdona yaratish uchun ichki Betxoveningizni sayqallashingiz mumkin

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytganda, yuqori darajadagi umumiy-kasbiymadaniyatga, ijtimoiyfaolikka, mustaqil fikrlashga, o'z vazifalarini qiyinchiliksiz hal qila olish qobiliyatiga ega bo'lgan etuk mutaxassislarni tarbiyalash uchun bugungi kunda pedagog o'qituvchilarimiz zamonaviy yangi innovatsion pedagogic texnologiyalardan foydalanishlar ita'lim-tarbiyaning sifat va samaradorligini oshirishning asosiy omili ekanligini, buni esa davr talab etayotganligini tushunib etishlari lozim. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak ingliz tilini bilish har bir soha vakili uchun yangi imkoniyatlar kalitidir. Siz sohangizni yaxshi bilsangiz bitta eshik, ingliz tilini ham bilsangiz yana bir eshik ochiladi. Aynan til bilish butun dunyo uchun eshik ochar ekan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- J.J.Jalolov "Chet tillarini o'qitish metodikasi" Toshkent -O'qituvch-2014 [2]. Chet tilini ahamiyati Ma'naviyat-2017
- Artemov V.A. Psixologiya obucheniya in octrannomuyazyku. M.: "Pedagogika", 1989.-S.103.
- Bim I.L. Nekotorye aktual nye problemy sovremen nogo obucheniya inoctrannym yazykam.- YAISH. 2001, № 4.- S.39
- Yoralieva U.Q. Maktabgacha ta'lim tizimida xorijiy tillarni o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari va unda interfaol usullardan foydalanishning

imkoniyatlari. Zamonaviy ta'limjurnali. –T., 2014, 9-son.–27 b.

Мансуров, Н.,&Жалилова, В. (2021). Методика профессионального обучения

-научная отрасль профессиональной педагогики. Збірник наукових праць Scientia.

<https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/issue/view/26.03.2021/487>

Valiev, A. (2021). ABOUT THE FEATURES OF THE PERSPECTIVE OF SIMPLE GEOMETRIC SHAPES AND PROBLEMS IN ITS TRAINING..